

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/154/2013
Identifikačné číslo spisu:	8013200534
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013200534.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa D. I. bytom T., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. septembra 2013, č. k. 5Sd/48/2013-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. septembra 2013, č. k. 5Sd/48/2013-14, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 12. februára 2013, číslo XXX XXX XXXX X zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.
Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 18. septembra 2013, č. k. 5Sd/48/2013-14, potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X z 12. februára 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Kežmarok z 29. januára 2013 rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú organické duševné poruchy, poruchy intelektu, emotivity, afektivity - stredne ťažké formy zaradené pod kapitolu V., položka 1 písm. a/ prílohy č. 4 zákona, ktoré podmieňujú 30%-nú mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť, určenú na dolnej hranici percentuálneho rozpätia. K zhodnému záveru dospel i posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v Poprade v posudku z 06.júna 2013 (správne je „05.júna 2013“). Krajský súd dospel k záveru, že posudkoví lekári sa náležite zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, ich dlhodobosťou a vplyvom na jeho zárobkovú činnosť, pričom zhodne dospeli k záveru, že navrhovateľ síce má zdravotné problémy, ale tieto nepodmieňujú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa správne zaradili pod

príslušnú kapitolu prílohy č. 4 zákona a správne určili dolnú hranicu zákonného percentuálneho rozpätia. Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal nedostatočné posúdenie jeho zdravotného stavu. Poukazoval na skutočnosť, že napriek tomu, že pravidelne navštevuje psychiatrickú, zúčastňuje sa na psychoterapiách, užíva predpísané lieky, jeho zdravotný stav sa zhoršil a bude hospitalizovaný. Jeho diagnóza je stanovená ako organický psychosyndróm s kognitívnou poruchou a depresívnymi príznakmi ťažkého stupňa a preto nesúhlasí so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na dolnej hranici percentuálneho rozpätia 30 - 45 %. Pre svoj dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav sa nemôže uplatniť na trhu práce. Dlhodobo trpí ochorením pečene, ekzémom na nohách, má vysoký krvný tlak. V detstve prekonal zápal mozgových blán, mával epileptické záchvaty. Chodil do školy pre telesne postihnutých. Sám sa o seba nevie postarať, je odkázaný na pomoc 71-ročnej matky. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil odporkyni na opätovné konanie. Spolu s odvolaním predložil lekárske nálezy od odborných lekárov.

Odporkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené, a preto navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods.1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods.1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že navrhovateľ prekonal v detstve zápal mozgových blán s bezprostredným následkom epilepsie vo forme sporadických izolovaných záchvatov. V popredí klinického obrazu je zvýraznená depresívno hypochondrická symptomatika, zvýšená intrapsychická tenzia so zvýraznením bezprostredne uvoľňovať napätie. Ako osobnosť je však sociálne integrovaný. Ide o stredne ťažkú formu organickej duševnej poruchy s postihnutím intelektu, emotivity a afektivity čo zodpovedá miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v strednom pásme rozpätia, t. j. 30 %. Iné zdravotné postihnutia podľa posudkových lekárov neodôvodňujú zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Z novo predloženého nálezu z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 16.10.2013 vyplýva, že u navrhovateľa je prítomný organický psychosyndróm s kognitívnou poruchou a depresívnymi príznakmi ťažkého stupňa, podľa CT mozgu známky kortikálnej atrofie mozgu. Osobnosť nezrelá, afektívne a emočne labilná. Sociálne usudzovanie výrazne znížené, nesamostatný, citovo závislý, zložitejšie formy myslenia nerozvinuté myslenie spomalené, obsahovo chudobné. Bola mu odporúčaná hospitalizácia na psychiatrickom oddelení, s ktorou súhlasil.

Zo všeobecného posudkového hľadiska podľa kapitoly V. prílohy č. 4 zákona vyplýva, že pri duševných

chorobách a poruchách správania pri stanovení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu posudky vyhotovené v konaní z hľadiska ustanovenia § 71 ods. 4, 6 a 8 zákona nemožno považovať za úplné a presvedčivé. Posudkoví lekári neodôvodnili na základe akých zistení stanovili u navrhovateľa percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie na dolnej hranici rozpätia. Posudkový lekár ústredia pri hodnotení zdravotného stavu navyše vychádzal z viac ako rok starých nálezov hepatologických vyšetrení.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa napadnuté rozhodnutie vydala na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.

V ďalšom konaní odporkyňa doplní dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom za účasti aj odborného lekára - psychiatra. V novom posudku je potrebné prihliadnuť aj na novšie lekárske nálezy, vrátane správy z hospitalizácie navrhovateľa na psychiatrickom oddelení. Až na tomto základe odporkyňa vo veci znovu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležité odôvodní.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, lebo úspešný navrhovateľ náhradu trov neuplatnil a odporkyni náhrada trov zo zákona nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.